

MAGYAR NÉP

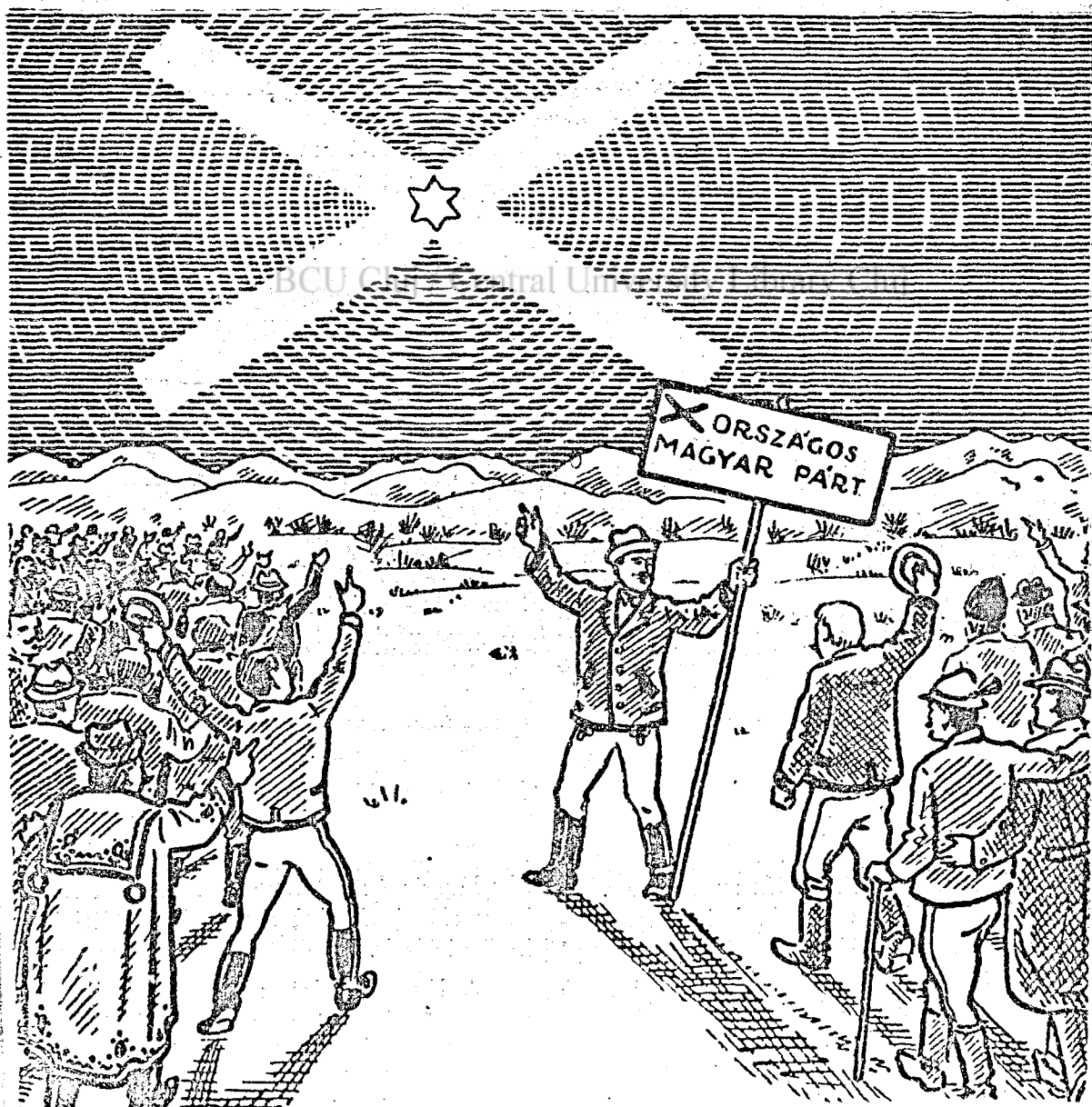
KÉPES HETILAP

Éves ár: egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóműhely:
Strada Baron L. Pop (v. Braszai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Magyarok betlehemi csillaga.

... imé a csillag, melyet láttak vala napkeleten, előttük megyen vala...

Fejfát, vagy életet akarunk?

— (Minden magyarnak számolnia kell a népközösséghől eredő feladataival.) —

Ha belefáradtunk volna, ha unalmasnak találnók, akkor is meg kell hogy mozduljon az erdélyi magyar nép ezen a téli választáson. Ha a polgárikötelességteljesítés sokkal fárasztóbb, sokkal kínosabb, vagy nehezebb terhet róna reánk, mint amilyenre kilátás van, akkor is vállalni és végezni kellene. Mert az életünk holnapi és holnaputáni napjai, a közeli és távolabbi jövő nagy kérdései akként alakulnak ki a mi számunkra, amilyen fáradhatatlanságot és céltudatosságot tudunk felmutatni.

Hét esztendő alatt hatszor volt nagy választás, mert hatszor oszlatták fel az ország parlamentjét. Aztán voltak községi, megyei, közigazgatási választásaink. Most itt állunk megint az előtt a nagy kérdés előtt: vajjon össze tudja-e szedni magát ez a mi magyar népünk, nem veszítette-e el a türelmét és józanságát? Mert ha ezzel a sok hiábavaló választással sikerült kifárasztani, a kimerültség és fásultság gyöngye lelkiállapotába kergetni az ország magyar polgárait, akkor az az elvukult sovinizmus érte el célját, amely az életküzdelemnek a teréről ki akarja szorítani az egész magyar lakosságot. Akkor megülheti diadalünnepét az az ördögi kisebbségellenes gyűlöletpolitika, amely azt szeretné elérni, hogy mi ne is létezzünk s a falvak és városok számottevő tényezői közül kitörülhesse a magyar polgári létszámnak a nyilvántartását. Egy-egy tollvonással huzhatnák keresztül mindazt a polgárjogot és gazdasági igényt, ami magyar embereket megillet.

Nagyon szomorú és következményeiben kiszámíthatatlanul végzetes hatása lenne annak, ha a kimerültség fáradt és letört népeként buknánk el ezen a próbatételen. A választásnak az a közjogi értelme, hogy az állam legfőbb hatalma kérdést intéz az egész ország polgárságához: kik vagytok, hol hogyan éltetek és mit akartok? Aki erre feleletet sem tud adni, vagy csak erőtelen elhal. hangot suttog, ami elkeveredik a mások élénk kiáltásába és eltűnik a nagy zivajban, az nem szerzett igényt az államkeretek között kijáró létfeltételekre. Aki nem ad életjelt magáról, az nincs, mert nem veszik számba. Annak a népnek,

amit fásultság és kimerültség némitott el, már csak egy igénye lehet: hogy fejfájával diszitsék a multja után tett fekete pontot. S kipusztulva e mult után támadó nemzedék, hogy az se legyen, ki tisztességadással kalapot emeljen, tiszteletadó fájdalommal fejét hajtson e fejfa előtt.

Valljuk meg egymásnak, nézzünk szembe egymással és mondjuk meg az igazat, hogy élhettelen gyáva népek gyáva fiai volnánk, ha ezeknek az untató s talán sokszor kínos, sorozatos választásoknak a fáradságaival kelemetlenségeivel sikerült volna minket kimeríteni, vagy éppen letörni. Amerre szétnézzünk a világban, a néptestvériség, népközösség mindenütt komoly nagy feladatokat követel meg az egyesektől. S a mi magyar nemzedékünk kibirta a jégbevagott lövészárkot is és rőtta a menetelt olyan uttalan utirányokban, hol pergőtűz alatt tartották. Elvégre mindcizekhez képest nevetséges semmiség az a feladat, hogy el kell sétálni a járásbiróhoz, kiváltani a szavazócédulát, aztán a választási napon elfáradni az urnához, várni a sorrajutást, kikeresni a listákon a magyar jelt és arra ráütni a bélyegzőt. Ha kemény hidegben gyalogni kellene százkilométeres utakat, akkor sem volna szabad senkinek kidőlni, mert olyan nehéz ma az élet, hogy mindenkinek meg kell mutatnia az életrevalóságát. A Magyar Párt azért állította fel az önálló magyar listát, hogy ismét alkalmat adjon a magyar nép életrevalóságának, életköveteléseinek a bebizonyítására. Ha minden esztendő minden hónapjában választást irnának ki, akkor is ezt kellene cselekedni. És ha száz választás jönne, százszor végig kellene így csinálni és egyszer sem volna szabad senkinek letörni. Senki nem érheti el sem életjogának, sem gazdasági igényeinek a biztosítását e magyar népközösségnek a megkerülésével. Ezért esábit veszedelemre az, aki úgy beszél, hogy *nem érdemes*, vagy azt mondja, hogy *úgy sem érünk el semmit*. Ez már vagy a gyávaság vagy a fásultság hangja, mert nem mondhatunk le arról, hogy *elérni akarjuk* a nép életfeltételeinek a kiköveteléseit.

A Magyar Párt alkalmat készített elő a magyar listával. A magyar polgárokon mulik, hogy választói igazolványok kiváltásával és a leszavazással elbukthatják-e, vagy felemelik a súlyos próbatételeknek kitett magyar nép ügyét.

Dr. Zágoni István

Külföld.

Litvinov Rómában. Az orosz külügyminiszter római látogatása másodszeri megemlékezést is megérdemel, annyira fontos eseménye lett a külpolitikának. Litvinovot fényes ünnepek közt fogadta az olasz király s ez volt az első eset, hogy szovjet minisztert európai uralkodó egyáltalában fogadjon. A Litvinov látogatását általában úgy tekintik, mint a német-francia-orosz együttműködés előkészítését, a Mussolini nagy elgondolása szerint, ami: különben a helyzetből is kitünő természetességgel Olaszország részvételét is jelent a béke nagy munkájában. Iger nagy figyelemreméltó Litvinovnak az a nyilatkozata, hogy bizonyos körülmények között Oroszország arra is hajlandó, hogy a Népszövetségbe belépjen. A belépés feltételei nem ismeretesek még, de bizonyosnak kell tartanunk, hogy Oroszország teljes elismerése s a világpolitika több megoldatlan kérdésének rendezése meg kell, hogy előzze Oroszország belépését.

Anglia teljes erővel fegyverkezik. Az angol légügyi miniszter bejelentette a képviselőháznak, hogy Anglia teljes erővel hozzáfog légi hadereje kiépítéséhez. E meglepő bejelentés megokolásának azt hozta fel a miniszter, hogy bár a világháború megszüntekor Angliának volt a legerősebb légi hadiflottája, most már a negyedik helyre szorult, mert egyedül ő igyekezett a leszerelés becsületes megvalósítására, míg a többi államok állandóan fejlesztették légi haderejüket. Valószínűleg a legutóbb tartott hadgyakorlatok tapasztalatai is okul szolgáltak a légi flotta szaporításának fog-

natba vételére, mert kitünt. hogy mostani légi haderejével Anglia nem képes idegen csapatoknak angol földre lépését megakadályozni.

Angliának ez az elhatározása szomorú képet vet a leszerelési szándék komolyságára. A leszerelési tanácskozás már azelőtti szétoszlott, minden eredmény nélkül, s elnöke, Henderson most a világ lelki vezetőihez, a főpapokhoz fordult, hogy a világbéke megmentését vegyék kezükbe.

Német-francia béke. Míg a leszerelés ügye ilyen rosszul áll, komoly reménység van arra, hogy a francia-német ellentét lényegesen meg fog onyhulni. A még nem teljesen hiteles hírek szerint Németország haderejét százezerről háromszázezer főre emelheti fel és hadi felszerelését is megfelelően szaporíthatja, nehéz ágyúkkal és tankokkal is. A tárgyalások még folyamatban vannak, de a hangulat mind a két országban bizakodó, Hitler pedig kijelentette, hogy örök békét kíván Franciaországgal.

Anglia és a revízió. Kétszázötvennél több angol képviselő valamennyi pártból, indítványt nyújtott be a képviselőháznál a trianoni szerződés megváltoztatására. Ezzel kapcsolatban a kisanant államok külügyi miniszterei együttesen felkeresték az angol külügyminisztert s arra kérték, hogy a kormány megelőzze az indítvány tárgyalását. Az angol parlament ősi szokásai szerint azonban a kormánynak erre nincs joga.

Amerika ellen. A dollár folytonos értékesülése Európában is érezteti hatását: a francia bank aranykincséből sok millió frank értékű aranyat kellett kiadni az utóbbi hetekben. Annyira, hogy egyesek féltik már

Több ezer
leljesen meggyógyult munkaképes

Tüdőbeteg

igazolja kiváló hatását az OLÁH
KAROLY plebéros által feltalált
Kritiphtysin álmilag engedélyezett
tüdőbaj elleni gyógyszernek.
Ismeretlő fizetel díjtalanul küld a gyógyszer
készítője: OSVATH Gyógyszercs. Ig.-Műves-
Macsvárárhely.

a frank biztonságát is. Ez a körülmény indította arra az aranyalaphoz ragaszkodó államokat, hogy közösen védekezzenek a dollár elértéktelenedése s az arany árának emelkedése folytán előállott veszedelm, vagyis Amerika pénzpolitikája ellen. Így hát pénzügyi térre is áttérődött a harc, aminek bizonyára sok áldozata lesz.

Rassay királyt kíván. Rassay Károly a magyar ellenzék egyik kiváló vezérére. A napokban egy politikai vacsorán tartott felkészítőjében a magyar királyság kérdésének sürgős rendezését kérte, mert a nélkül sem a pátviszonyok, sem a kormányzat, sem a közélet szükséges rendezése nem állhat helyre.

A beszéd érthető nagy feltűnést keltett Magyarországon, de a magyar határokon túl is.

Irország csendesedik. A teljes függetlenségre irányuló több éves ir mozgalmak az utolsó időkben olyan hevessé vált, hogy az angol kormány szükségesnek látta az ir kormány komoly figyelmeztetését, azzal, hogyha nem vet gátat ennek a mozgalomnak, Anglia a legerősebb intézkedéseket fogja alkalmazni Irország ellen. A figyelmeztetésnek meg is lett a hatása: az ir kormány kijelentette, hogy az elszakadás gondolata távol áll tőle, s minden erővel arra fog törekedni, hogy az Angliával fennálló vitás kérdéseket békésen rendezze.

Az is beteg ember, aki lelkét vesztegeti.

A híres német orvos, Paracelsus, ezelőtt már négyszáz évvel kifejtette, hogy az egészséghez nemcsak jó gyomor és jó tüdő kell, hanem a léleknek is bizonyos békés, megelégedett állapota. A mindig elégedetlen, törtető és a közösséggel hadilábon álló ember nem nevezhető egészségesnek. A mostani választási harc is sok ilyen beteg embert vetett a felszínre.

Vannak, kik korcsmaengedély, tanítói vagy jegyzői állás reményében saját népük ellen törnek azért, hogy a magyar választókat a magyar párttól el akarják tántorítani. Az ilyen lelkileg beteg emberek veszélyesek, mert betegségükkel megfertőzhetik az egészségeseket. Legjobb lenne az ilyen közveszélyes embereket a választás idejére elzárni, mint minden közveszélyes tifusz vagy kolera beteget.

Hogy a választási harc izgalmi közt is megtartsuk lelki egyensúlyunkat, tudnunk kell azt, hogy a román választási törvény prémiumos, azaz a képviselők száma nemcsak a szavazatok számától függ, hanem minden párt, mely megyéenként a többséget elnyeri, számarányán felüli képviselőt kap. Ugyanigy az arányosnál több képviselőt kap az a párt, amelyik országos viszonylatban bizonyos százalékot elér. Ezzel szemben nem kap képviselőt az a párt, amelyiknek szavazatszámja nem éri el az országos szavazatszámok két százalékát.

Mit csinálnak tehát ezek a magyar párt ellen dolgozó emberek? Az országos két százalékos el nem érik, tehát képviselőiséget nem kapnak. Rontják ellenben a másfelé elhullatott szavazatokkal a magyar párt százalékszámát, úgy hogy kevesebb magyarpárti képviselő jut a parlamentbe és ezáltal az a látszat keletkezik, hogy mi magyarok nem alkotunk számottevő tömeget Romániában.

Mit mondanak ezek a magyar párt ellen

dolgozó emberek? Feldicsérik magukat, hogy még Árpád vezérnél is igazabb magyarok és ígérik, hogy ha őket választják meg, akkor mindent rendbe hoznak. Azt elfelejtik megmondani, hogy csak a saját szénájukra gondolnak és ezáltal az összmagyarság érdekeit kockáztatják.

Evvel szemben mit csinál az Országos Magyar Párt? Felkarolja minden Romániában élő magyar ember ügyét azért, hogy küzd a magyar iskolák és a magyar nyelvhasználat érdekében és erejéhez mérten megvéd minden magyar embert a jogtalan támadások ellen. Tulajdonképpen nem is politikai párt, hanem a magyarság összességének képviselője, minden magyar embernek szerető édesanyja. Nem tolja egy társadalmi osztály érdekeit se előtérbe egy másik rovására, mert minden magyar ember érdekében egyformán dolgozik. Különös előszeretettel foglalkozik azonban a földműves osztály érdekeivel, mert tisztában van vele, hogy a romániai magyarság többségét és legerősebb gyökerét a földművesek alkotják.

Mit csináljunk tehát olyan emberrel, ki a magyar párttól való elszakadásra izgatja a magyar embereket? Mint egy jóságos orvos igyekezzünk őket meggyógyítani. Beteg emberek ezek, kiknek lelki egyensúlyuk megbomlott és nem tudják egyéni érdekeiket az összesség java alá rendelni. Igyekezzünk nekik megmagyarázni, hogy téves uton járnak, ha a magyar párt és ezáltal minden magyar ember érdeke ellen dolgoznak. A legjobb gyógyszer itt a felvilágosítás. Az ideggyógyászok is így gyógyítanak sokféle idegbajtt. Lehet, sőt valószínű, hogy ezekre a lelkileg meghasonlott emberekre nem hat a felvilágosításunk. Anynyit azonban elérünk a felvilágosítással, hogy a lelkileg ép magyar emberek a helyes uton maradnak.

Egy orvos.

Belpolitikai hírek

Győzni fogunk!

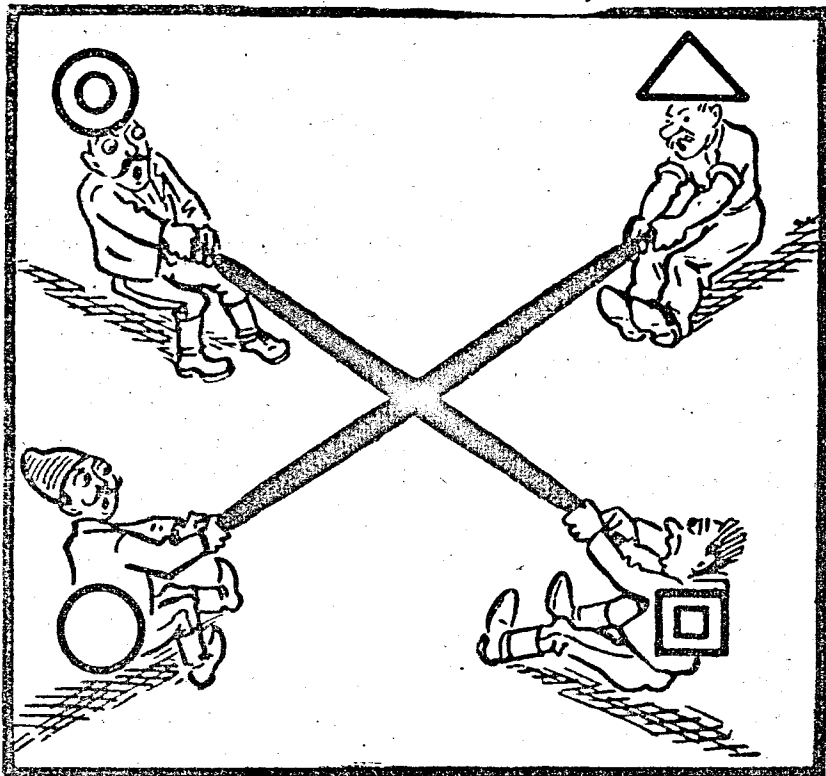
Az Országos képviselő- és szenátorválasztásokkal kapcsolatban a Magyar Párt kiküldöttei megkezdették a felvilágosító munkát. A magyar választók mindenütt meglehetősen szeretettel fogadják a Párt kiküldötteit és becsületesen magyar lelkesedéssel sorakoznak a Magyar Párt zászlója alá.

A magyar választók mindenütt arról tesznek tanuságot, hogy őket nem lehet bizonytalan ígéretekkel és hamis jelszavakkal félrevezetni. Sok helyen meghatározott módon adták a magyar választók a Párthoz való ragaszkodásuknak kifejezést. Kijelentették, hogy a Magyar Pártot minden párt felett állónak tartják. Tehát a Magyar Párt jelentősége sokkal több, mint a politikai pártok ismert jelentősége. A Magyar Párt ugyanis az összes magyarokat magába foglaló szövetség és ha vannak is ennek eltévelyedett fiai, még azok sem tagadhatják meg magyarságukat, mert a vért magyar ősöiktől örökölték. Tehát bűnös az a magyar ember, aki magát más pártoknak adja, mert a magyar ember helye csak az Országos Magyar Pártban lehet.

Az előjelek tehát biztatóak. Mindenki vegye ki választói igazolványát, szavazzon le magyar becsülettel és ne hagyja cserben a jelt, mi eddig a magyarságot mindig győzelemre juttatta Romániában.

Jelünk

Hiába való erőlködés,

Lupuék, a karikások és társaik hiába akarják a magyar egységet szétbontani, nem tudják.

**Nem szeretik Luput a Mező-
egyen!** Kolozs megye községeiben Lupu pártja nagy választási propagandát fejt ki. Természetesen a nép tudja, hogy Lupuék ígéreteinek nem lehet hinni. Mócson és Nagysármáson költés tojással dobálták meg Luput, aki méltatlankodva panaszkodik, hogy a nép nem akarja megérteni világboldogító eszméit.

Duca miniszterelnök szabad választásokat ígér. Br. Szentkereszthy Béla, magyar képviselő. kihallgatáson jelent meg Duca miniszterelnök előtt. Több időszertű ügy letárgyalása és elintézése után szóba kerültek a küszöbön álló választások kérdései. Duca miniszterelnök kijelentette Szentkereszthynek, hogy a legfőbb kötelesség tisztaságot biztosítja a választások számára.

**Jelentkeznek a karikás ma-
gyarok!** A karikás magyarok, miután a kormány nem fogadta el ajánlkozásaikat a román nemzeti párttal állottak össze. A karikás magyarok a nemzetipárti lista legvégére jutottak. Egyetlen olyan helyet sem kaptak tehát, ahol valami reményük lehet arra, hogy megválasztják őket. Szégyenletes szerepükért tehát anyagi kárpótlást sem fognak kapni.

Sok törvényt meg fognak semmisíteni. A liberális kormány lázasan dolgozik a parlament elé terjesztendő új törvényjavaslatokon. Arra lehet következtetni, hogy az új kormány az előző kormány által hozott fontosabb törvényeket megsemmisíti és új törvényeket fog hozni.

TESTVÉR!

Nem kérdelem, hogy mi a neved,
mi a vallásod?

De ha magyarnak nevelkedtél
magyarul gondolkozol
magyarul érzel:

Szavazz a Magyar Pártra!
Isten és ember előtt ez
becsületbeli kötelességed.
Szavazz a **X** jellel.

Merénylet a magyar polgárság
önérzete ellen. Csikmegyében
Soepkes Richardot jelölte a
nemzeti parasztpárt. Soepkes ur
valamikor Pesten volt zsidó
bankhivatalnok, Söpkésznek hi-
váltak. A háboru kitörésekor eser-
lenhagyta a budapesti pézsin-
tézetet, román nevet, román val-
lást vett fel s Bukarestbe költö-
zött. Nem tudjuk, hogy ki
volt az a tapintatlan nemzeti-
párti politikus, akinek a fejé-
ben Soepkes jelölésének gondolata
megszületett. Bizonyos,
hogy olyan látszata van, mintha
csufolódásnak szánták volna a
magyar polgárság önérzete el-
len.

Megbélyegzettek! Az Országos
Magyar Párt csikmegyei tago-
zatának intőző bizottsága a szé-
kely lakosság tudomására ki-
vánja hozni, hogy kik voltak
azok, akik az eddigi választáso-
kon a román pártok érdekében
fejtek ki működést. Ezeknek
neveit jegyzőkönyvbe foglalta
és az újságok útján tette közzé.
A névsor a következő:

Ferenc István községi bíró
Madaras, Bíró Károly volt köze-
bíró Szépviz, László Kálmán
volt segédjegyző Taplócza,
László Imre földmives Pálfalva,
Sipos Mihály gépész Szentmik-
lós, Sipos Sándor birtokos Szent-
mihály, Szász Sándor gépész
Taplócza, Gergely László volt
kereskedő Várdotfalva, Deáki

Adolf Gyimesbükk, Dobál Jó-
zsef községi bíró Szépviz, Tamás
Sándor volt eszendőr Csomortán,
Jelenleg szentimrei lakos, Kóród
Dénes birtokos, Csatószeg, Csed-
Imre Taplócza, Molnár Imre
plebános Menaság, Bors György
birtokos Szentgyörgy, Márton
Aron Ditró, Blénesi József asz-
talos Gyergyószentmiklós, Mi-
hály Lajos közbirt. elnök Men-
ság, Bándi István Menaságuj-
falu, Inceze István birtoko-
Szentsimon, Id. Füstös Sándor
nyug. tanító Bánkfalva. — Az
intézőbizottság elhatározta, hogy
a jövőre is számon tartja min-
azokat, akik a magyar egység
ellen dolgoznak s ezeknek nevei
emlékezetben tartás végett nem
csak jegyzőkönyvbe foglalja,
hanem a nyilvánossággal is
közli.

Desbordes ur különös kalandba
keveredett. Ismeretes, hogy Des-
bordes Ernő szolnokdobokame-
gyei birtokost az Országos Ma-
gyar Párt kizárta tagjai sorá-
ból, mert magyar ellenzéki párt
címen új pártot alakított. Most
aztán a magyar ellenzéki párt-
ból is kicsiepent Desbordes ur.
Ugyanis leutazott Bukarestbe s
ott a liberálisoknak át akarta
játszani a magyarpárti szavaza-
tokat, hogy képviselőséghez jus-
son. Ezt megtudták társai és
kizárták papiroson létező párt-
jükből.

Váltsa ki mindenki választói
igazolványát! A képviselő- és
szénatorválasztásokon csak a
bírótság által kiállított igazolvá-
nyok alapján lehet szavazni.
Váltsa ki tehát mindenki vá-
lasztói igazolványát, hogy meg-
felelhessen magyar kötelességé-
nek.

Minden igaz magyar ember
erre a jelre adja szavazatát!

Szigoruan járnak el az igaz-
tók szemben. Az igazságügyi
miniszter körendoletben utasi-
totta az összes ügyészségeket,
hogy a szélsőséges mozgalmak
ellen a törvény teljes szigorával
járjanak el. Minden olyan kor-
test, vagy politikust, tartóztas-
sának le, aki az állam és társa-
dalom rendje ellen izgat. A
Lupu-párt több tagját letartóztá-
tták, sőt a Székelyföldön ne-
hány Lupu-párti kortest el is
zártak, mert arra biztatták a
népet, hogy ne fizessenek se ma-
gánosoknak, se az államnak. A
kolozsmegyei Szászfenesen két
fiatal embert tartóztattak le,
mert kommunista propagandát
folytattak. Az igazságügymi-
niszter rendeletét minden tekin-
tetben helyeseljük, mert a fal-
vakat előzönlötték megbizha-
talan emberek, akik hamis
bürgözetésekkel áltatják a vá-
lasztó polgárokat.

HÍRTEK

December 31-ig lehet beváltani
az ezer lejeseket. Az ezer lejesek
beváltása folyamatban van. A
Nemzeti Bank értesítése szerint
a régi ezer lejeseket december
31-ig lehet beváltani.

Az unitárius főtanács gyűlése.
Az unitárius egyház a mult év-
ben nem tudta megtartani főta-
nási gyűlését. A felhalmozódott
tennivalókat december első nap-
jaiban tárgyalta le az összehi-
vott főtanács. A gyűlésen örven-
detes számban jelentek meg a
messzevidéki tagok is. Dr. Boros
püspök jelentése kapcsán min-
den időszerű kérdés megvitatás
alá került. Szomorú kép bonta-
kozott ki arról, hogy az egyház
alkalmazottjait a kormány mos-
toha bánásmódja milyen súlyos

nyagi helyzetbe sodorta. Örven-
tesen vették tudomásul a szé-
lykereszturi gazdasági iskola
fejődését s dr. Nagy Endre
gazdátó munkásságát meleg el-
ismerésben részesítették. Elhatá-
rzták, hogy jövő tavaszra Szé-
lykereszturon zsinatot fognak
tartani, amely az egyház új
szervezeti törvényével is foglal-
kozni fog.

A szesz- és erdőtörvény meg-
értői haladékokat kaptak a bünt-
etések megfizetésére. Az igaz-
ságügyi miniszter rendeletet
adott ki a szesz- és erdőtörvény
ellen vétők ügyében. Eszerint a
penzbírságok behajtását 1934.
február 1-ig felfüggesztik.

Szomorú helyzetbe jutottak a
nagyenyedi iparosok. A nagy-
enyedi iparosok nagyon szomorú
helyzetbe jutottak. A nagy-
enyedi fegyház fegyenceit a fegy-
ház igazgatósága ipari munkára
alkalmazza. A fegyházban van
asztalos-, asztalos-, szövő-, és más
ipari-műhely. Természetes dolog,
hogy a fegyencek sokkal olcsób-
ban dolgoznak, mint a nagy-
kővel és termelési költséggel
dolgozó iparos. Így érthető,
hogy a nagyenyedi iparosok a
szűrtre jutottak.

Óriási vihar pusztított a Fe-
ketetengeren. A Feketetengeren
a Feketetenger partvidékén
óriási vihar pusztított. Nagyon
sok halászbárka elsülyedt. A
nagy vihar következtében a ten-
gri és partmenti forgalom tel-
jesen megakadt. A hófúvások a
vasútvonalakat teljesen eltorla-
sították. A viharnek száz halá-
los áldozata van.

Magyarország győzött az asz-
tali labdajáték versenyen. A Pá-
riban megtartott nemzetközi
asztali labdajáték versenyen a
magyarok nagy sikerrel szere-
peltek. A világbajnokságot a
magyar csapat nyerte meg.

Ami a szívében, az van az eszében!

Halálos bányaszerencsétlenség
történt Resica közelében. A Re-
sica-művekhez tartozó domani
bányában súlyos szerencsétlen-
ség történt. Az egyik bányában
robbantás következtében bányal-
ég tódult be s az ott tartóz-
kodó munkások közül négyet
azonnal megölt. Tíz munkás su-
lyos sebesülésekkel kórházba
került.

Hogyan csinál rendet Nagyka-
puson az őrmester? A nagyka-
pusi (Kolozs megye) csendőr-
őrmesternek nem tetszett, hogy
a kapusi fiatalság esténként fo-
róbba jár. Bár a községi előljá-
rás szabályszerűen kiadta a
engedélyt és az engedélyt a
sendőrség is láttamozta, az őr-
nester ur különböző akadályo-
kat gördített a fiatalság szóra-
ozásai elé. Először tojáást, majd
vakokat kért a résztvevőktől.
ésőbb elrendelte, hogy a gu-
salyakra román nemzetiszinű

szalagot kell kötni. Majd meg-
parancsolta, hogy több piros kő-
fényt ne varrjanak a községben,
a régiakat pedig csak akkor sza-
bad viselni, amíg szétszakadnak.
A nagykapusiak a sérelmek
ügyében az Országos Magyar
Párt kolozs megyei tagozatához
ordultak. A tagozat elnöksége
ljárt az ügyben a prefekturán
s a csendőrparancsnokságnál,
hírol megígérték, hogy a sérel-
net orvosolni fogják.

Halálos ölelés. Marseilles,
franciaországi városban történt
az alábbi különös eset. Egy
francia leány vőlegénye hosz-
szabb ideig tartó ázsiai utról
visszaérkezett Franciaországba.
A menyasszony, hogy hamarább
találkozhassék vőlegényével, a
marseillesi kikötőbe utazott. Mi-
kor a hajó megérkezett, a vőle-
gény olyan hevesen szoritotta
magához menyasszonyát, hogy
nyakát oltörte. A leány azonnal
 meghalt.

Juhok, szarvasmarhák májméfelybetegségei

biztosan
gyógyítja:
EGGER-féle

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

Harcias anyós. Mihály Lajos, szilágykereszturi gazdálkodó egy vásárról kissé mámoros állapotban állított haza. Mihály Lajost felesége és anyósa szidalmazni kezdték mámoros állapota miatt. A veszekedésből verekedés lett s Mihály Lajost a verekezés hevében anyósa egy vaslábossal úgy fejbevágtta hogy azonnal eszméletlenül esett össze. Mihály Lajos kórházba kellett szállítani.

Halállal fenyegették meg a fejrődi állami iskola igazgatóját Rákóczi György, fejrődi állami elemi iskolai igazgató névtelen levelet kapott. A levélben felszólították, hogy egy héten belül hagyja el a falut s távozzék más vidékre, mert ellenkező esetben felgyújtják a házat és megölik. A névtelen levél ügyében a rendőrség nyomozást vezetett be. A nyomozás rendjén megállapították, hogy a névtelen levelet Cămpian Vasilie írta. Cămpian beismerte tettét és azonnal védekezik, hogy régóta gyűlöli Rákóczit és ilyen módon akart megszabadulni tőle.

Visszahelyezték Gyergyóba a verekedő Blidaru rendőrkomiszárt. Egész Csikvármegye közönsége emlékszik még Blidaru rendőrkomiszár nevére. Ez a gyergyószentmiklósi rendőrtisztviselő a múlt nyáron vadállati módon összeverte ifj Szász István szabadságos katonát. A hatóságok azonnal a legszigorubb vizsgálatot vezették be Blidaru ellen. Az ügyészség el-

járást indított. Felettes hatóságai dr. Tetu volt prefektus közbelépésére elrendelték ennek az embernek Csikvármegyéből való azonnali eltávolítását. Általános elképzelést okozott vármegyeszerte, hogy ez a Gyergyó közönségének annyi bajt okozó, de közvetlen parancsnokai által is mindenképpen kifogásolt tisztviselő ismét visszakerülhetett.

Bíróság elé került Brandsch Brandsch, volt kisebbségi államtitkár, hogy ne közzösítsék k maguk közül a szászok, elfogadta a szász Néptanács döntését, hogy választottbírószám előtt feleljen tetteiért. A bíróság rövidesen összeül Brandsch ügyében és letárgyalja a volt alminiszter ellen emelt vádakát.

Szigoruan dolgoznak Bihar megyében az adóvégrehajtók Bihar megyében az adóvégrehajtók minden eszközzel behajtják az adókat. A vármegye lakossága a legnagyobb félelemben él, mert hol ebben, hol abban a faluban jelennek meg a végrehajtók. Legutóbb Csatár községben Magyar István volt községi bírónak el akarták vinni egész termését, butorait és ágyneműjét. A bíró ellenszegült, mire a végrehajtók nekiesetek és véresre verték.

Követendő példa. Németországban törvényt hoztak azok megbüntetésére, akik az állatokat kiozzák. A németországi törvény értelmében az állatkínzók két esztendei börtönbüntetéssel sújthatók.

Aldozatot követelt a nagykezmői gáz. A nagykezmői gáz eloltásához a vizet a Küküllőből szivattyúzzák. Négy munkás a vízvezető csöveket javította. Az oltás alkalmával a csövekbe gáz hatolt és az olvasztólámpa lángjától felrobbant. A négy munkás súlyosan megsebesült. Az egyik munkás állapota életveszélyes.

Millió örökség maradt a moldovai cigányvajda után. Barlad, ókirályságbeli város határában moldovai sátoros cigányok telepedtek le. A karaván vajdája megbetegedett és meghalt. Az elhunyt cigányvajda után nagy örökség maradt. A hagyaték leltározása alkalmával a Nemzeti Bank által kibocsátott 3 millió lejes betétkönyvet kaptak a vajda örökségében. Ezenkívül sok arany és ezüst pénz maradt az elhunyt cigányvajda után. A vajdának a cigányok nagy temetést rendeztek. A gyászkocsi mögött 20 fáklyás cigány haladt. A temetés után halotti tort is csaptak, amelyen a gyászoló gyülekezetnek két levágott ökörből sütötek peccsenyét.

Jól megy az automobil gyárosoknak. Párisban automobil kiállítás volt. A kiállítás után az automobil gyárosok fényes ebédet adtak 6 ezer 500 meghívott vendég részére. A nagy pompával megrendezett ebéden 16 ezer tyúk, 450 sonka, 7 ezer fej saláta fogyott el. A jóétvágyu vendégek a kiadós ebédet 20 ezer üveg borral és 3 ezer üveg pezsgővel öblítették le.

Mandzsuriában a nagy hideg következtében 22 katona megfagyott. Kingan, mandzsuri város közelében egy katonai őrsjárat a nagy hóban elakadt. A hóban rekedt katonákat nem tudták megmenteni s huszonkét katona megfagyott.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Mit tegyünk a jövő évi termésért?

A gyümölcsstermés betakarításának ideje elült. A fák lombja megszinesedett, lehullott. Újra megkezdődött a fák nyugalmi időszaka. A lombjavesztett gyümölcsfát közelről vizsgáljuk, láthatjuk, hogy a jövő évi termés ígérete már megvan. A szunnyadó rügy méhében a virág csiréje készen van. Várja, velünk együtt, a kikeletet, a tavaszt.

Ámde a gazda sorsa más, mint a fáé. A tavaszt elszunnyadva várunk, nem szabad. Arra kell már most gondolnunk, hogy a jövő évi termést, ami a rügyekben rejtőzködik, minden lehető módon biztosítsuk. A termőfát olyan ápolásban kell részesítenünk, hogy az megszakulva a rajta élősködő állati és növényi ellenségtől, teljesen tiszta és egészséges állapotban kezdhesse meg tavaszi életműködését. Az életerős, egészséges fa jobban ellenáll a betegségeknek, a termését is jobban kifejleszti, mint a gondozatlan, beteg, gyenge növényfa.

Ott szunnyad a fán sokféle állati és növényi kártevő. Azok is éppen úgy várják a rügyakadást, mint jómagunk. A fán telelő rovarok, gombapeték és a telelő gombacsirák irtására legalkalmasabb idő: az ősz és a tél vége. De az ilyen napokat is használjuk fel egyes fapolási munka elvégzésére.

A gyümölcsösben az egyik fontos teendő: az elvénült, beteg fák kiásása és elégetése. Az ilyen fák már nem érdemlik meg az ápolást s az ezzel járó költséget. Ha figyelembe vesszük, hogy a csucsszáradásban szenvedő, odvas, beteg fák egészséges, fejlett gyümölcsöt teremni nem képesek és amellettt valóságos telepei a különféle betegségeknek, könnyen beláthatjuk, hogy az ilyen fák kíméletet nem érdemelnek. Továbbá az egészséges fa koronájából a beteg vagy betört ágakat ki kell metszenünk. Az ilyen ágak részben vagy egészben távolítandók el, aszerint, amint az kívánatos. A beteg ágat vagy galyat kímélve kell lemetszeni, hogy 12—15 cm-nyit az egészséges részből is levágjunk. Az ág lefűrészése után a sebet a héj körül éles késsel simára kell faragni s azután fölforralt, majd lehűlt kátránnyal bekenni. Ha netán egy másik fán odva-

sodás fordul elő, a korhadt részt tisztítsuk ki s az üreget cementtel töltsük ki, hogy az odvasodás továbbterjedésének elejét vegyük. Az ág lehasadása folytán vagy más okból a fa törzsén keletkezett sebet szintén kátrányozzuk be. De a munka közben ügyeljünk, hogy a fa ép héja ok nélkül be ne maszatoltassék, mert az ártalmára lenne a fának.

Az idős termőfáknak rendszerint elsűrűsödött koronájuk van. Ezeknek a fának rendbehozása feltétlenül szükséges s ezt a munkát tél elején és télen kell elvégeznünk. Különösen ahol sok fát kell rendbehozni, a koronatakarítást nem volna célszerű tavaszra hagynunk, mert akkor a szükséges permetezést idejében nem végezhetnénk el.

Arra, hogy miként és milyen mértékben ritkítsuk ki a fa koronáját, szabály nincs. Ez a munka az egyes gyümölcsfajok és fajták sajátos növekedésétől, a korona alakjától és elsűrűsödöttségétől függ. Mindazonáltal azt az elvet kell szem előtt tartanunk, hogy elsősorban is a rendetlenül nőtt, egymáshoz egészen közelálló vagy egymást keresztező ágakat távolítsuk el a koronából. Ha az említett ágak lemetszése után a koronát itt-ott még sűrűnek látjuk, akkor még esetleg egyik-másik ágat kimetszünk. Olykor elég, ha a sűrűn álló ágaknak csak azt a részét távolítjuk el, amely a sűrűsödést okozza; a többi részét meghagyjuk. Tehát nem minden esetben kell az ágat tőből lemetszeni. Ha egy ágat egészen tőből metszünk le, azt közvetlenül az ágyűrűnél úgy vesszük le, hogy ott csonk ne maradjon.

Sok esetben csak arra van szükség, hogy a vastag ágak végén elsűrűsödött gallyak ritkítassanak ki. Ez esetben is, a szükséghez képest, egyik gallyat tőből, míg a másikat csak részben metszünk le. Igen idős fa koronájából, ha a fa növekedése már megállt és tulságos sok termőrészt fejleszt s termését a rendes nagyságra kifejleszteni nem képes, a termőgallyakat kell alaposan megritkítani. Ha a ritkítást elvégezzük s a talaj trágyázásáról is gondoskodunk, a termés kielégítő és jó minőségű lesz.

A korona ritkítása rendszerint az alma- és körtefáknál, de néha a szilva-, ringló-, és egyéb gyümölcsfáknál is szükséges. Meg kell itt említenem azt a hibás eljárást, hogy a hozzá nem értő munkások a koronaritkítást és metszést olyan módon végzik, hogy egyes ágak oldalgallyait kopaszra lemetszik, míg az ágvégeken a bozótszerűen elsűrűsödött gallyakat érintetlenül hagyják. Az előbbi munka fölösleges is, ká-

ros is, mert sok termőrészt megokolatlanul távolítanak el, a ritkítást pedig tudatlanságból és ferde felfogásból mellőzik.

A ritkítás, illetve metszés folytán keletkezett kétfiller nagyságu és annál nagyobb sebeket éles késsel kell körülsimítani és az előbb már említett módon kátránnyal vagy „Almola“ elnevezésű kenőccsel bekenni.

Németh József

Ertékesítő szövetkezetet alakítottak a háromszéki gazdák. A Felső-háromszéki gazdák értékesítő szövetkezetet alakítottak. Az alakuló közgyűlés Kézdivásárhelyen folyt le. A gyűlést Paál Lajos gazdaköri elnök nyitotta meg, majd dr. Sólyom Miklós ügyvéd a gazdakör titkára ismertette a szövetkezet célját. A szövetkezet igazgatósági tagjai lettek: Paál Lajos, dr. Sólyom Miklós, Rákossy Mór, Kiesid Jenő, Vargyassy József, Papp Mihály és Szabó Lajos. Felügyelőbizottságtagok illetve póttagok: Imreh Lajos, Teleky Nagy Ferenc és Mara Balázs — Márton Benedek, Kajcsa Gyula és Sólyom Béla. Hogy mennyire tudatában voltak a jelenlévők a szövetkezet fontosságának, legszébb bizonyítéka, hogy Sólyom

Béla sárfalvi plebános indítványára nemcsak az igazgatóság által kért részvényösszeg tíz százalékát, hanem sokkal tekintélyesebb összegeket fizettek be neként. A gyűlés további folyamán a részletkérdések megvitatása került sorra. A szövetkezet már 1934. január havában megkezdte a munkát és kezdetben napi ötszáz liter tejet dolgoz fel a napnak.

Nagyenyeden jó volt a bortermés! Egész Erdélyben Nagyenyed vidékén sikerült legjobban a bortermés. Mennyiségileg ugyan kevesebb termett, mint más esztendőben, azonban a minősége a mai viszonyokhoz képest nagyon jónak mondható. A híres „plebános“, „leányka“ és „kövér szőlő“ borfajták kitűnő bort fognak szolgáltatni.

Megszűnt Amerikában a szesztilalom. Roosevelt elnök az Északamerikai Egyesült Államok egész területére felfüggesztette a szesztilalmat. A tilalom felfüggesztése következtében az Egyesült Államok területén az emberek nagy mulatságokat rendeztek. New-Yorkban a szesztilalom felfüggesztésének éjszakáján 18 ezer rendőr tartotta fenn a rendet. A rendőrök könny-gázbombákkal, karabélyokkal és gépfegyverekkel voltak felszerelve. A szesztilalom felfüggesztése alkalmából 10 ezer foglyot bocsátottak szabadon, akik korhelykedésért voltak elítélve. Az itálnak nagyon magas ára van Amerikában. Így liter jó minőségű borért 200—300 lejt fizetnek.

Vérszegények, sápadtak, fátyaltalanok, legyengültek, gyakori fejfájásban szenvedők, tüdő- és mellbetegek, gyomor és bélbajban szenvedők, kérjenek ismeretű füzetet a fenti betegségekről. Teljesen díjtalanul küldi: dr. gutori Földes Béla gyógyszerész és vegyészeti laboratóriuma, Arad, Str. Eminescu 21.

Minden gazdasági kérdésben tanácsot ad a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

című mezőgazdasági és közgazdasági folyóirat.

Előfizetési díj egész évre 80 lej,
félévre 50 lej.

Megjelent a karácsonyi szám!

Külföldi számokat bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.

Minden áruszállítási akcióban
részét vesz, épen ezért

kitűnő és olcsó regényekért
és szakkönyvekért forduljon
a **MINERVÁHOZ**
Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
(volt Deák F. utca) 1.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

A hit emberei.

Az apostol nehéz időkben ezt a vallomást önmagáról és társairól: „De mi nem vagyunk meghátrálás emberei, hogy elveszünk, hanem hitéi, hogy életet nyerjünk.“ Gyönyörű példa, mely nagyszerű magyarázatot ad arra, hogy mi tette minden nehézségek és veszélyek között győzedelmessé az igazság harcosait. Nem vagyunk a meghátrálás emberei, hogy elveszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk. Valóban hősi erőkifejtésre csak az ember képes, akinek hite van, bizalma önmagában, ügye igazságában, hite önfeláldozó szolgálata sikerében és áldásában. Aki nincsen ilyen hite, az visszariad a nehézségtől, kitér a komoly áldozatot kívánó kötelességteljesítés elől. Meghátrál és fáradt kudarccal ejti ki kezéből sorsa irányításának irányítóját. A hit mindig vakmerőséget, kockázatot jelent, de vakmerőség és kockázat nélkül semmiféle nagy dolgot véghez vinni nem lehetett a világon. A legnagyobb csapás azért érte az emberre és népre nézve is az, ha elvesztette hitét és a hite által nyújtott bátor kitarítást. „Amit én hősök népe alatt értek — az egy nemzetet“ — mondotta volt egyszer egy kitarító író.

Miért emlegetjük, idézzük e nagyon általános, látszólag közhelyekké vált igazságokat? A nagy választások előtt állunk és a mi népeinknek is újra bizonyosságot kell tennie arról, hogy ismeri kötelességét, tisztában van az ország közéletben való hivatásával és jelentőségével s ki is akarja venni részét saját sorsának irányításából. Színt kell vallanunk, hogy a meghátrálás emberei vagyunk-e, hogy elveszünk, vagy a hitéi, hogy életet nyerjünk? Gondolkoznunk kell arról a hivatásról és feladatokról, amelyet nekünk egyen-egyenként országos és nemzeti közéletünkben be kell töltenünk és ha megállapítottuk kötelességteljesítésünk útját, akkor nem szabad meghátrálni a nehézségek előtt, de vállalnunk kell a feladalmat céljaink megközelítése érdekében.

Ha azonban tisztán látjuk a célt, és akarunk megközelítése felé haladni, akkor nem szabad visszariadnunk a célhoz vezető ut nehezségeitől sem. Elsősorban tisztában kell len-

nünk azzal, hogy népünk jelentőségének megfelelő képviseltetésünkről csak úgy tudunk gondoskodni, hogy ha senki sem vonja ki magától semmiféle címen állampolgári kötelességének feddhetetlen teljesítése alól. Ha valaki kényelmi vagy egyéb szempontokból távol tartja magát a választásoktól, nem jelenik meg a választások napján szavazásra, az kötelességének elmulasztása által helyrehozhatatlan károkat okozhat népe ügyének. Mi most azok előtt, akik e sorokat olvassák, épen erre tesszük a hangsúlyt s arra akarunk kérni mindenkit, hogy a nehéz kötelességteljesítés és kényelmetlenség elől, amelyet egy ilyen téli választás hoz magával, senki sem hátráljon meg. Mert ez méltatlan lenne hozzánk, akik egy oly népnek vagyunk gyermekei, amely létét hosszú évszázadokon keresztül csak a legbátrabb hősiességgel, kitartással és önfeláldozással tudta biztosítani. Arról talán nem is szükséges szólnunk, hogy akarátunk nyilvántartásában az egységet, az összetartást, a fegyelmet mindenképpen biztosítanunk kell. A szétszakadozott, egymással szemben kijátszható, egymás ellen felsorakoztatható nép közös érdekei megvédésére teljes mértékben alkalmatlanná válik. Nagy népek szétszakadozhatnak különböző pártokra, mert ez létüket nem veszélyezteti, hiszen a létüket fenyegető veszedelmekkel szemben még mindig egységesek maradnak, de kis népeknek minden kicsi erejüket össze kell fogniok, ha egyáltalán elakarjuk érni azt, hogy számba vegyék őket, figyelembe vegyék jogos törekvéseiket. Ma nekünk meg kell értenünk a sokszor hangoztatott, de történelmünk folyamán olyan ritkán megértett igazságot, hogy csak az egységben van az erő.

Az előttünk álló választások próbáján érezzük át felelősségünket és tegyünk bizonyosságot amellett, hogy nemzeti életünkben is tudjuk, mit jelent a figyelmeztetés, hogy a nehézségek előtt való meghátrálás halált, de a bizó hittel teljesített kötelességtudás életet jelen számunkra is.

„Magyar Népet terjeszteni magyar kötelesség!

Mulattató

TÉLEN.

Erdőn, mezőn méla bánat
Fonnyadó lomb, hervadó...
Meleg ruha, meleg szoba
De jó is most, ej de jó!

Pattog a tűz a kályhában,
Lángja vígan fellobog...
Búsán nézem, s az árvákra,
Szegényekre gondolok.

Az árvákra, szegényekre...
Hányan vannak, Istenem,
Kik most éhen dideregnek,
Értük a bú szívemen.

Dalba öntöm, dalba sírom,
Halljátok meg, halljátok:
Kiket a sors itt e földön
Minden jóval megáldott.

Ha kopogtat ajtótokon,
Adjatok majd, adjatok:
Didergőnek meleg ruhát,
Ehezőnek falatot.

A jó Isten számon tartja:
Kivel mi jót tettetek,
S áldó keze fenn az égben
Majd úgy áld meg benneteket.

Lampérth Géza.

Se káposzta, se bor, — se pénz, se posztó.

Káposztát akkor kell ültetni, mikor nem lehet.

Másíthatatlan igazságképen hirdette ezt káposztanevelő Egerbegy egyik öreg és kiváló gazdasági szakértője: Mihály bácsi. Amit ő mondott, az követendő dolog volt!

Nagy szárazság idején, mikor az acélkemény földre káposztát ültetni nem lehet, vitték is a szorgalmatos gazdasszonyok az aranyosvizzel tele hordókat a „Vizköze” nevezetű veteményes dülő káposztásaiba, mondván engedelmessé uraiknak:

— Vigye kee azt a vizet a Vizközibe, mert az aszály miá nem mutatkozik a káposzta. Ha pedig nem léssen káposzta, kee anélkül fogja megenni a disznóhust; a pedig

nagy vétek lesz, mert azt hiendi a disznó hogy a kutya ette meg, metmivel csak az magára a hust.

Nohát káposzta ültetés idején, ha asz uralkodik, minden morgás és vonakodás kül viszi is az aranyosi vizet az egerbegy asszony hitese férje, legényfia vagy szolga génye. De valakinek vinnie kell! A káposztá ültetés ideje pedig igen össze szokott esni a szőlő első permetezésének idejével és csak a szerencse, az egészben, hogy mikor a káposzta ültetés ideje van: csak a sürgősebb a permetezés, szárazságban sietős. A káposzta meg a szőlő, valahogy viselkedik egymással szemben, főképp az járást illetőleg, mintha ellenségei volnának egymásnak. Sok minden ellenséges helyzet keríti őket. Már termési területük is ellenséges. A szőlő, a tűző verőfényes oldalak lakója. A káposzta a nedves, mély ártereket kedveli a nedv állandó természetete. Attól lesz fonnyadozó sokszor tizedmázsás; attól fényesedik meg a szőlő jének teteje, mint a kopasz emberé.

A káposztáról és a borról a mi egerbegy embereink azt tartják, hogy csak az ember a gyomrában barátkoznak meg végképpen. A bor pedig a békeszerző a jó disznóhús. Egyedül a közös vonásuk azonban még ez világi életben is van. Ez pedig az, hogy mikor sok tere van belőlük, egyik sem adható el. A borral meg csak van ahogy van, mert ha nem adjuk el, megisszuk magunk, aztán, ha megmarad, se baj, mert avul és javul. De a káposztát muszáj eladni, mert ha nem, a nyakára rohad az embernek. Ezért muszáj neki, bárhol is piacot teremteni, különben a tehén eszi meg.

Ezért messzi vidékre elmegy az egerbegy ember káposztájával, bő termés idején. Több száz kilométeres utakat tesz meg, csak hogy dicsekedve mondhassa el, hogy neki sikerült elsütönni káposztáját, de a dolog rendesen az végződik, hogy már oda se kell több. A dolog alatt az a kereskedői furfang lappang, hogy míg a másik felkészülődne, ő még hirtelen vitt oda egy-két szállitmányt... Mert ha hűneut az ember, míg eleven!...

Annyira híres volt a régi időben az egerbegyi káposzta, hogy míg a városiak ezt káposztát a piacon, addig sehhol sem vettek meg. Van is neki olyan különös tulajdonsága, hogy minden más káposzta felé emeli: olyan fehér, mint a tündöklő gyöles. Ilyen fehér káposztát sehhol sem találni!

Pokoli kíkok után teljes gyógyulás

Togal

által.

Togal millió esetben bevált szer

Reuma | Ülőidegszába | Ideg- és főfájás
Köszvény | Spanyolnátha | Hüléses megbetegedés
esetén.Togal azonnal segít és a szívre
és gyomorra teljesen ártalmatlan!Van-e más hasonló szer,
mint a Togal, melyről több
mint 6000 orvosnak oly
nagy szerű, írásban adott
véleménye van? **NINCS!**Togal oldja a húgysavat
és így a bajt közvetlenül
gyökerében támadja meg!
Erősen bakteriumölő!Nincs ennél jobb szer!
Biztosan használ!E kísérleteztek más hasonló szerekekkel? Mások már
megkísérelték ezt Ön helyett és ők mind Togal-t szednek
most! Egy kísérlet Önt is megfogja győzni. Az összes
gyógyszertárakban és drogériákban. Lei 52.—

A régi közmondásszerű igazság, hogy mi-
jól sikerül a káposzta, rendszeren nem si-
er a bortermés: savanyu marad. Szinte
sem történik, hogy mind a kettő egy-
re jó legyen. De arra aztán van eset, mint
ppen az Úrnak 1933-ik esztendejében,
mind a kettő rossz. A karakán, hideg
írás nem kedvezett egyiknek sem, mert a
nek száraz, meleg kell, természetesen
felelő, csekélyebb esővel; a káposztának
meleg, nedvesség, meleg tudvalevőleg
ly vala az idén. De most választások kü-
én elmondom, hogy milyen furesza tisztes-
tította meg egyszer az egerbegyi káposz-
Régi vármegyei politikus öreg barátom
lte ezt az egerbegyi esetet a káposztáról.

— Követválasztás ideje volt. A központ-
ból olyan jelöltet küldöttek, aki keveset járt
vidéken. Egyáltalán nem ismerte sem ezt a
vidéket, sem az embereket. Éjjel-nappal jár-
tam vele a kerületet. Egy vig társaságban el-
töltött kortes-éjszaka után, szinte kimerülve a
beszédektől, októbertévi reggelen kocsin jö-
vők haza vele az egerbegyi káposztások kö-
zött. Jelölt barátom egyszer csak odaszól a
kocsisnak:

— Gyuri állj meg!

Gyuri, illetőleg a lovak megállanak. A
jelölt — hirtelen leugrik a kocsirol, odaáll a
káposztások mellé, az ut sáncához és egy tisz-
tes magaslatnál, illedelmesen leveszi kalapját,
megsimogatja dus haját és kezdi:

— Tisztelt választó közönség...

— Kinek beszélés? — kérjük.

— Kinek? Hát nem látjátok ott a vá-
lasztók tisztos tarfejü tömegét? Még ekkora
közönségem — két hét alatt — mióta járom
a kerületet, nem volt együtt sehol sem, Nem
látjátok, szinte beláthatatlan óriási tömeg és
ime a választók legértékesebb része, csupa ko-
pasz, meglett férfi!...

— Káposzta ez te, mind káposzta!

— Káposzta? Beszéltek nekem bolondot.
Hát ki látott ennyi káposztát egy tömegben?
Aztán hol a tányér, amiben benne van; leszáll
a magaslatról, mint mikor parolázni siet, a vá-
lasztóihoz közeledik, csak akkor győződik
meg, hogy valóban káposztafejek.

— No, majdnem kárba ment a program-
beszéd! — mondja nyugodt hangulattal.

Vigasztaltuk: ne busulj, komám, ezeken
is csak annyit fogott volna a beszéd, mint a
választókon! Megnyugodott és mentünk to-
vább. Az esetről azonban nagyon hallgattunk,
nem akartuk elrontani az egerbegyi káposzta
jó hírnevét. Azt mondja azonban János, az én
egerbegyi jó komám, hogy ma sem volna baj,
hogy nem ütött be se a bor, se a káposzta, csak
bár a régi virtus szerint menne a követválasz-
tás! De most se bor, se káposzta, se pénz, se
posztó.

Bartha Lajos.

...en a magyar ember jelezze jól meg,
...a magyar egyházak biztositó intézete a

MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

...telt magyar kötelesség biztositását ide átadni
...K K K K K K K K K K K K K K K K K K

Aptóságok • Adomák

Jó lesz vigyázni!

Magyar asszonyok:

— Aztán aki nem erre a jelre szavaz, laskasirítóvel várjuk haza.

A házasság meghosszabbítja az életet!

A genfi, nemzetközi statisztikai irodában megállapították, hogy a házasemberek jelentősen hosszabb ideig élnek, mint az agglégények. A száz évesnél idősebb férfiak összeszámlálásánál kitént, hogy csaknem mind házások. Még az az érdekes dolog is megállapítást nyert, hogy a nagy városi emberek általában rövidebb életűek, mint a falusiak. A mezői munkával való foglalkozás meghosszabbítja az életet.

Mennyit dolgozik egy háziasszony?

Érdekes kimutatást közölt egyik német ujság arról, hogy egy háziasszony 40 évi házascéle alatt mennyit dolgozott. A kimutatás szerint a háziasszony 40 év alatt 240 ezerszer főzött, 23 ezer darab kenyeret süített, 6 ezerszer készített tésztát, 1500 liter befőttet tett el, 8 ezer tyu-

kot nevelt és több mint 2 ezer kiló vaját készített.

Jól megfelelt.

Román kortesek érkeznek egy székely faluba. A főkortes rossz magyarsággal nagy beszédet vág ki, hogy most minden magyar embernek a kormányra kell szavaznia, mert különben így és úgy lesz.

Egy öreg székely tisztesség-tudóan kiáll a sorból s így szól:

— Tisztelt uram, nekünk már annyit ígértek s semmit sem adtak, hogy mi csak a mi fajtánknak hiszünk. Ezért kár itt vesződniök, menjenek el békességben, mert mi ugyanis Magyar Pártra szavazunk. Hazugságoknak nem hiszünk!

Felcsattan a román kortes:

— Hallja bácsi, hogy mer ilyeneket mondani, azonnal pofon vágom.

Mire az öreg székely csendesen így szól:

— Hát vajjon én azalatt mit csinálók?

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, a bármely ügyből kifolyólag nácsra szorúlnak, ezen rovatban készségesen megadjuk a laszt. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadás fizetnünk kell, felkérjük önként, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek lejt, (orvosi tanácsokért 30 lej könnyebbség okáért — bálycbe mert ennek költségeit mi fedezhetjük. Ha a választ leiben kívánják, ezenfelül még lön portódíj is beküldendő. Csak azon levelekre válaszolunk, amelyekhez 20 lej is csatolva van

N. J. Olasztelek. Kérdésére következőkben válaszolunk. alma fajták közül a legnemesebb fajták közé az ugynevezett „Renett” fajták tartoznak. A Renettnek nagyon sokféle változata meretes. A Renettek általában gömbölyűek, néhánynak a végerezdes. Husuk kellemes ízű, rás. A renett almákat jellemző kellemes renett íz.

L. M.-né. Sonkapácot készen lehet venni, legjobb tehát, ha valamely nagyobb fűszerüzletben készen, összeállítva szerzi. Többféle sonkapác van. Házisónkához kiváló a szamosújvári sonkapác.

G. J. Nov. 22-én kelt levelében feltett kérdésére közlöm, hogy mérsékelt méhelferdülés esetében történhetik fogamzás; nagyobb fokú elferdülés esetében az eredmény már kétséges. Gyermekek lenés esetében azonban mindig az asszonyban van a hibé lehet a férjben is. Az igazság kedvéért ezt is el kell dönteni. Amár a férjje dolga. Ön pedig, ha alkalomadtán valamely nagyobb városban, hol nőgyógyászati klinika van, ismételtlen megvizsgáltatja magát, a vizsgáló orvosától kérdezze meg, hogy esetében mit (operáció) nem segíthet. Bizonyos méhelferdülések műtétel fogamzásra alkalmassá tehetők és így reménye lehet arra, hogy később gyermeke születessen.

Dr. G. E.

Tanuld meg!

Hogyan javítjuk meg az avas vajat? Ha megavasodott a vaj, tegyük lábasba és ha tüzesró a vaj, tegyünk bele akara darab kenyeret folszelebe, amennyit a vaj megkiválik. Egy liternyi vajhoz egy liternyi folszeletelt

kenyeret számítunk. Ha a kenyér pirulni kezd, vegyük le a lábast a tüzről, szűrjük át a vajat egy félfazék tiszta vizbe. Csak akkor vegyük ki a vajat a vizből, ha már keményre fagyott. Avas zsirral hasonlóképpen járunk el.

Magyarországi híradók

Könyvnapárunk megjelent s az első számküldését megkezdettük, pedig, mint a múlt számunkban közöltük, a megyék magyar nyelvű névvezetése szerint. Ezek szerint az első félév megyével kezdtük meg folytatólagosan küldjük ki a naptárt Arad, Bihar, Brassó, stb. megyékben lakó előfizetőink részére. Természetesen csak azok részére, akik előfizetéseikkel ez évre kötelezettséget vállaltak. Hangsúlyozzuk azonban, hogy akik eddig nem fizettek előfizetéseiket, azoknak meg kellene fizetniük a naptárjukhoz, ha az előfizetéseiket rövidesen kiegyenlítenék. Ugyanis az első expedíció után, vagyis pár hét múlva megkezdjük a második expedíciót, amikor a közbén fizetők részére küldjük ki a naptárt. Akik ebben évben fizetnek, azoknak feltétlenül biztosítjuk a naptárt, míg a többi fizetőknek csak azon esetekben, ha marad még készletünk, küldjük meg a naptárt. Kérjük tehát minden hátrálékos rendezni előfizetését, mert a naptár előállítására olyan nagy költségekbe került, hogy kivétel nélkül sem tehetünk s csak a naptárhoz jogosultak részére küldjük meg a naptárt. Az új előfizetők részére adunk naptárt, ha egy évi előfizetést előre beküldenek. Az újév közeledik s ezért hűvös és hozzájuk ragaszkodó előfizetőinkhez fordulunk, hogy a naptárjukról most se feledkezzenek meg. Igyekezzenek díjaikat pontosan fizetni s az újévre szerezzenek új előfizetéseket. Az új előfizetőknek is megküldjük teljes mértékben a naptárt, ha egy évi előfizetést díjat beküldenek. A régi előfizetőknek pedig könyvajándékot adunk. Természetesen csak

az esetben, ha az új előfizető díja is befolyik hozzánk. Minden új előfizető után adunk a gyűjtőnek egy-egy könyvet a lapunkban már többször közölt „Magyar Nép” könyvtárából. Az előző években voltak olyan előfizetőink, akik 8–10 új előfizetőt jelentettek be s küldték be a díjakat s ugyanannyi könyvet kaptak ajándékba. — Ezeknek, mint irták, egész kis könyvtárunk van a miáltalunk küldött ajándékkönyvekből. Szeretnénk, ha ez most is így lenne nemcsak azért, mert előfizetőink száma emelkednék, hanem azért is, mert olvasóink olyan könyvekhez jutnának, amelyek tudásukat és ismereteiket gyarapítandák. — Várjuk tehát az új előfizetők bejelentését!

V. S. Józseffalva, Cs. F. Magyaró, B. M. Kémer, Sz. I. Magyarókirályfalva, H. J. Beresztelke, P. K. Korond, M. Zs. Úrmös.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

T. B. Magyarókeréke. A kért cím: Csia Lukács Sft. Gheorghé—Sepsiszentgyörgy Strada Regala 24.

P. I. Piskolt. A lapot megindítottuk címére. Ha az évi díjat (150 lej) beküldi, a naptárt is megküldjük.

K. J. Borpaták. Az itteni üzletvezetőségénél mitsem tudnak a felvételekről, ezért közölje velünk, hogy a Monitorul Oficial melyik számában volt közölve a felhívás, mert ha ezt tudjuk annál eredményesebben tudunk arra

Megjelent

Vásárhelyi Jánosnak

Hitttem, azért szólottam...

című könyve

A könyv szerzőnek 32 példányt, 20 példányt és 4 példányt beszedési költségében.

Ára 200 lej.

Beszerezhető a

Minerva Rt. könyvkereskedésében.

hivatkozni. Sürgősen közölje tehát velünk, hogy ügyének utána járhatunk.

R. J. Nadrág. Tudomásul vettük kérését, s ha ügye rendeződik, kérjük az előfizetési díjat, mely f. év végéig 150 lej, ugyanakkor beküldeni.

K. L. Türkös. Az újságunkban hirdetett Togat-Tabletta, amint számos emberektől halljuk, nagyon jó hatású szer az említett betegségek gyógyítására (Köszvény, rheuma, isiász, spanyolnátha stb.).

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: T. N. M. Nagykapus 75, E. J. Magyarzóvát 150, T. I. Nagyvárad 150 (r. 1932. dec. 31-ig), N. G. Margitta 155 (r. 1933. dec. 31-ig), B. A. Pókakeresztur 305 (r. 1933. dec. 31-ig), W. V. Nagyvárad f. év végéig 85 lej beküldését kérjük. Désről: J. M. 150, J. F. 150, P. B. 85, N. I. 85, P. J. 70, A. A. Kozárvár 50, Sz. S. Örvénd 155, K. D. Parajd 150, M. T.-né Kamarasziget 150, D. G. Kőszegremete 150, H. J. Belence 155, B. P. Várasfenes 155, K. Gy. és Gy. S. Csikszentdomokos 155—155, B. Gy. Görcsfalva 155, O. S. Bikfalva 155, B. B. Torja 155, J. F. Adámos 150, H. S. Facsád 305, P. A. K. Bánffylynyad 155, N. M. A. Mezőpanit 155, U. S. Beresztelke 150, D. A. Adorján 155, K. A. Alsófernezely 155, Ifj. Sz. M. Kémer 155, P. M. Érszentkirály 155, Cs. S. Lele 155, Sz. I. Szurdok 150, B. S. Szilágyosomlyó 150, I. A. Erzsébetbánya 155, O. P. Folya 155, id. B. M. Belence 150, Gy. S. Mosnica 155, N. I. Aranyosegerbegy 155 lej.

Ferdülje meg a
PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóiratot

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Égész évre ... 500 L. Félévre ..... 260 L.
Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. szám
Kérjen mutatványszámot.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknél minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Eladó kéziüzemi cserép és téglacégető hat holdon Köteles Mihálytól Taut-Feketetót, Bihar-megye.

Ugyes mindenest leányt keresek. Cim a kiadóban.

Eladó cséplőgép Hoffer és Schrantz-féle teljesen használható állapotban Marosvásárhelyi Takarékpénztár betétkönyvért. Értekezni lehet Dr. Benedek Aladár ügyvédnél Bistrita-Besztercén.

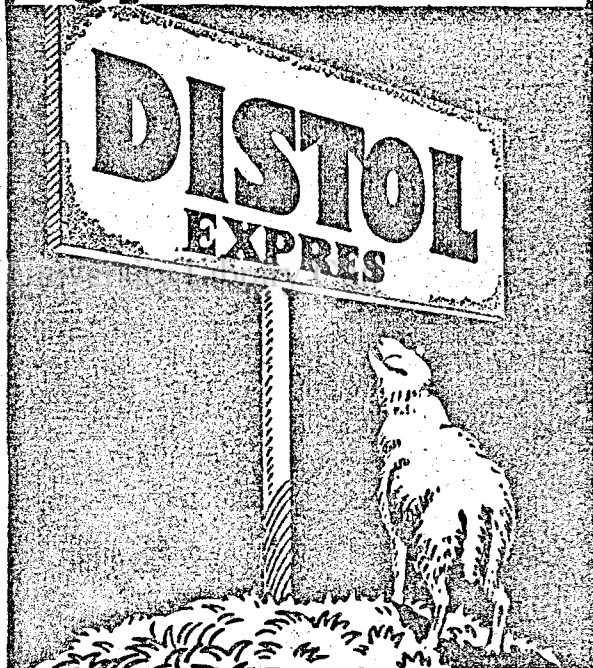
Állást keres. Kitünő bizonyítványokkal rendelkező, földműves iskolát végzett középkorú gazdasági ispán állást keres. Állását bármikor elfoglalhatja.

Gelence, Nyujtód, Ikafalva és Márkosfalván lakó János családok felkéretnek, hogy nevüket a családtagok felsorolásával közöljék János Jánossal ötvenezér leu hagyaték felosztása végett. Cim János János Săuceni-Székelyhid, jud. Bihor. Az érdekeltek közöljék lakóhelyük román nevét is.

A szerkesztésért felelős

GYALLAY DOMOKOS

Égyetlen darab

biztosan meggyógyítja
a mótelyes juhok
Darabja 10 Lei.

ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDENÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELIRÁSSAL
KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS ORGÉRIÁKBAN
FŐLEHAT: **FREDERIC SPODHEIM & Co.**
BUCUREȘTI - BD. ELISABETA 55

„Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség!